

Φωνή λαού

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Παρασκευή, 08 Ιούνιος 2018 08:40 - Τελευταία Ενημέρωση Παρασκευή, 08 Ιούνιος 2018 08:51

Όταν οι λαοί αποτυγχάνουσι, δεν ερωτώσι, και καλώς κάμνουσι, αν έπταισαν αι κυβερνήσεις, αλλά το πρώτον των έργων είναι να τας ρίψωσι.

Ελευθέριος Βενιζέλος

Κριτής κι αφέντης είν' ο Θεός και δραγουμάνος του ο λαός.

Νίκος Γκάτσος «Τσάμικος», 1976

Εικόνα πρώτη. Η Δημοκρατία της Αρμενίας έχει καινούργιο Πρόεδρο εκλεγμένο από το Κοινοβούλιο. Είναι ο Αρμέν Σαρκισιάν. Δόκτορας μαθηματικός και φυσικός, θα είναι ο εγγυητής του Συντάγματος για τα επόμενα επτά χρόνια. Πολιτική προσωπικότητα με κύρος και πείρα στο διεθνές περιβάλλον, αναλαμβάνει τα καθήκοντά του εκφράζοντας το σύνολο του αρμενικού λαού. Στον εναρκτήριο λόγο του δίνει έμφαση στο τρίπτυχο Αρμενία-Αρτσάχ-Διασπορά και υπενθυμίζει την επέτειο για τα εκατό χρόνια από την πρώτη

ανεξάρτητη δημοκρατία. Αναφέρεται στις δυνατότητες ανάπτυξης της χώρας και ειδικά στη νεολαία της. Δηλώνει, ακόμα, ότι «οι υποσχέσεις για ένα καλύτερο μέλλον είναι σημαντικές, όμως είναι κατανοητό ότι ο κόσμος θέλει να δει αποτελέσματα από τώρα και έχει δίκιο... Πρέπει να καταπολεμήσουμε μια για πάντα τη διαφθορά και την κοινωνική αδικία...». Ο λαός τον ακούει και τον χειροκροτά. Λίγες μέρες μετά, θα βρίσκεται στους δρόμους για να διεκδικεί...

Εικόνα δεύτερη. Ο Νικόλ Πασινιάν -βουλευτής της ελάσσονος αντιπολίτευσης και εκπρόσωπος του κόμματος «Συμβόλαιο Πολιτών»- ξεκινά από το Γκιουμρί πορεία διαμαρτυρίας. Μετά από πορεία 250 χιλιομέτρων, φτάνει στο Γερεβάν. Μπροστά στο μαζεμένο –και όχι ακόμα μεγάλο σε αριθμό- πλήθος στην πλατεία της Όπερας, δίνει το σύνθημα στους διαδηλωτές. Πρέπει να εμποδίσουν την ψηφοφορία της 17ης Απριλίου στο κοινοβούλιο για την εκλογή του Σερζ Σαρκισιάν ως πρωθυπουργού. Η πρωτοβουλία «μερζιρ Σερζίν» (αρνήσου τον Σερζ), με νέους ακτιβιστές, κερδίζει έδαφος και μετατρέπεται σε σλόγκαν των διαδηλωτών. Σκοπός είναι να περικυκλώσουν εκείνη την ημέρα τη βουλή, να μπλοκάρουν τους κεντρικούς δρόμους της πρωτεύουσας, να κινητοποιήσουν τη νεολαία και τους φοιτητές και να βγουν στους δρόμους όλοι οι πολίτες. Υπό τους ήχους ροκ μουσικής στην πλατεία της Γαλλίας, η διαδήλωση μοιάζει ακόμη μια απλή –και συνηθισμένη- συγκέντρωση διαμαρτυρίας.

Εικόνα τρίτη. Έκπληξη. Η πρωτεύουσα ξυπνάει μέσα σε άλλο σκηνικό. Οι κεντρικές λεωφόροι είναι κλειστές. Κάδοι και καθίσματα μπλοκάρουν την κυκλοφορία. Διάφορες γενιές συμμετέχουν από την αρχή των κινητοποιήσεων, αλλά υπερέχουν οι νέοι. Οι αστυνομικές δυνάμεις επεμβαίνουν με περιορισμένη χρήση δακρυγόνων κατά των «παράνομων» διαδηλώσεων και οι διοργανωτές καλούν τον κόσμο να μη δώσει αφορμή για προβοκάτσιες. Η τακτική της περικύκλωσης της βουλής εγκαταλείπεται και οι βουλευτές προχωράνε με την προβλεπόμενη διαδικασία. Αργά το απόγευμα, η κεντρική πλατεία της Δημοκρατίας ξεχειλίζει από κόσμο. «Ο αρμενικός λαός σήμερα ξαναποκτά τη χώρα του, την ελευθερία του», δηλώνουν οι ακτιβιστές. Είναι η πρώτη φορά από τις μέρες της ανεξαρτησίας του 1991, που το Γερεβάν βλέπει τέτοια συγκέντρωση. Την αποκαλούν «βελούδινη επανάσταση».

Εικόνα τέταρτη. Ο έως τότε πρόεδρος Σερζ Σαρκισιάν –παρά τις προηγούμενες υποσχέσεις του- εκλέγεται τελικά πρωθυπουργός από την πλειοψηφία στη βουλή. Μετά από δέκα ολόκληρα χρόνια στην εξουσία, δικαιολογεί τη στάση του, λέγοντας πως «ως πρόεδρος του ρεπουμπλικανικού κόμματος, είναι απαράδεκτο να αποφεύγω τις ευθύνες μου». Ένας βουλευτής της αντιπολίτευσης τον κατηγορεί ότι έχει χάσει την επαφή με την πραγματικότητα. «Υπάρχουν δύο κόσμοι. Ο δικός σας και ο άλλος, όπου ζούμε εμείς», του λέει. Έξω στην πλατεία, ο Σασούν Μικαελιάν –στενός συνεργάτης του Πασινιάν- είναι καταπέλτης: «Σήμερα ο Σερζ Σαρκισιάν έγινε πρωθυπουργός των 77 και μόνο βουλευτών που τον ψήφισαν».

Εικόνα πέμπτη. Αδιέξοδο. Μετά από μέρες μαζικής λαϊκής κινητοποίησης, οι διαβουλεύσεις μεταξύ των δυο πλευρών είναι αναπόφευκτες. Οι φωνές –μέσα και έξω- που καλούν σε διαπραγμάτευση πληθαίνουν. Μέχρι και ο νεοεκλεγμένος πρόεδρος Αρμέν Σαρκισιάν κατεβαίνει στην πλατεία να πείσει τον Πασινιάν. Την επομένη, οι δυο άνδρες συναντιούνται σε κεντρικό ξενοδοχείο της πόλης, μπροστά στις κάμερες των ντόπιων και ξένων δημοσιογράφων. Ο Σερζ Σαρκισιάν αναρωτιέται τι είδους διαπραγμάτευση γίνεται παρουσία του Τύπου... Ο Πασινιάν δηλώνει ότι το μόνο θέμα συζήτησης είναι η παραίτηση του πρωθυπουργού. Ο Σερζ αρνείται να μιλήσει με όρους «τελεσιγράφων» και υπενθυμίζει «τα γεγονότα της πρώτης Μαρτίου» (την αιματηρή καταστολή με θύματα το 2008) που δεν έγιναν «μάθημα». Αμέσως μετά εγκαταλείπει την αίθουσα. Η «διαπραγμάτευση» κρατά μόνο μερικά λεπτά...

Εικόνα έκτη. Η καταστολή φτάνει σε τέτοιο σημείο ώστε αστυνομικοί με το πρόσωπο καλυμμένο απάγουν από τους δρόμους τον Πασινιάν και άλλους δυο συνεργάτες του. Η απάντηση είναι άμεση. Ο κόσμος στους δρόμους διπλασιάζεται και γίνεται λαοθάλασσα. Με μια στροφή εκατόν ογδόντα μοιρών μέσα σε 24 ώρες, ο Σερζ όχι μόνο τους αφήνει ελεύθερους, αλλά παραιτείται. «Ο Πασινιάν είχε δίκιο. Εγώ έκανα λάθος», υποστηρίζει προς τιμήν του. Σε τι όμως είχε δίκιο; Στη συνάντηση της προηγούμενης μέρας ο ηγέτης του λαού τού είχε πει «Η Αρμενία που ξέρατε δεν υπάρχει πια...». Είναι 23 Απριλίου και ο αγώνας του λαού φτάνει στο αποκορύφωμά του. Στην πλατεία, ο Πασινιάν χαιρετά τον κόσμο και ζητά παύση των διαδηλώσεων την επομένη. Η 24η Απριλίου είναι αποκλειστικά ημέρα εθνικής μνήμης.

Εικόνα έβδομη. Πρωτομαγιά. Μετά από τις ογκώδεις διαδηλώσεις των προηγούμενων ημερών στο Γκιουμρί και στο Βανατσόρ, η Βουλή καλείται να ψηφίσει τον μοναδικό υποψήφιο για πρωθυπουργό που υποστηρίζεται από την αντιπολίτευση. Ο Πασινιάν απαντάει επί ώρες στις ερωτήσεις των βουλευτών. «Δεν μας πείθουν οι απαντήσεις του», δηλώνουν οι ρεπουμπλικανοί και αμφισβητούν ανοιχτά την ικανότητά του για το ανώτατο αξίωμα. Στο τέλος μιας μαραθώνιας συνεδρίασης, γίνεται η ονομαστική ψηφοφορία. 45 υπέρ και 55 κατά. Ο Πασινιάν δεν εκλέγεται και πηγαίνει στην πλατεία. Η απογοήτευση του κόσμου μετατρέπεται γρήγορα σε ευφορία για την επόμενη μέρα. Γενική απεργία και αποκλεισμοί σε όλη τη χώρα.

Εικόνα ογδοη. Η μητέρα όλων των μαχών. Είναι η μεγαλύτερη κινητοποίηση και συγκέντρωση όλων των εποχών στην πλατεία της Δημοκρατίας. Είναι 2 Μαΐου και η κατάσταση έχει φτάσει στο απροχώρητο σε όλη τη χώρα. Μπροστά στον κίνδυνο απρόβλεπτων συνεπειών, οι ρεπουμπλικανοί ανακοινώνουν ότι δέχονται να ψηφίσουν στις 8 Μαΐου τον υποψήφιο που θα παρουσιάσει η ομάδα της αντιπολίτευσης. Ο κόσμος στην πλατεία έχει ξεπεράσει τις 250 χιλιάδες. Η νίκη καταγράφεται στο χαμόγελο και στη φωνή του.

Επίλογος. Κανείς δεν προέβλεψε τα γεγονότα στην Αρμενία. Κι όμως, η επί δυο δεκαετίες συσσωρευμένη οργή και δυσαρέσκεια του κόσμου έκανε το ποτήρι να ξεχειλίσει. Το μόνο που χρειαζόταν ήταν να πιστέψει στον εαυτό του. Το διεφθαρμένο πολιτικό σύστημα έπρεπε να καταρρεύσει για να καταλάβει ότι δεν εκπροσωπεί το μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού και ότι βασιζεται αποκλειστικά στη νοθεία και σε ένα σαθρό εκλογικό νόμο.

Έπρεπε να καταρρεύσει για να καταλάβει ότι σε ένα ολιγαρχικό περιβάλλον, με μισθούς και συντάξεις πείνας, όπου το ένα τρίτο των πολιτών ζει στη φτώχεια, όποιος έχει τη δυνατότητα εγκαταλείπει τη χώρα για ένα καλύτερο μέλλον. Ήδη από τον περασμένο Σεπτέμβριο, ο Καθολικός Αράμ είχε κρούσει το κώδωνα του κινδύνου στο Γερεβάν «Η Αρμενία αδειάζει και η διασπορά φθίρεται...»

Ο ειρηνικός και οργανωμένος χαρακτήρας των διαδηλώσεων στην Αρμενία έχει αφήσει τους πάντες άναυδους. Εκατοντάδες χιλιάδες κόσμος στους δρόμους επί μέρες χωρίς αιματοχυσία, χωρίς καν μια βιτρίνα σπασμένη ή ένα αυτοκίνητο καμένο, δεν είναι συνηθισμένη εικόνα σχεδόν πουθενά στον κόσμο. Η αυτοσυγκράτηση των διαδηλωτών αλλά και των αστυνομικών δυνάμεων –εκτός μεμονωμένων περιπτώσεων- έγινε παράδειγμα προς μίμηση για όλους. Η καθολική συμμετοχή του κόσμου από όλες τις ηλικίες ήταν αξιοσημείωτη. Το πιο ελπιδοφόρο, όμως, ότι πρωταγωνιστές ήταν η νεολαία και οι φοιτητές.

Μερικοί έσπευσαν να χαρακτηρίσουν τον μαζικό λαϊκό αγώνα ως καθοδηγούμενο από ξένα κέντρα. Υπενθύμιζαν ακόμη το πρόσφατο παρελθόν στην Ουκρανία και τη Γεωργία και έβλεπαν διασυνδέσεις με πρόσωπα ή γεγονότα. Διαψεύστηκαν. Ο Πασινιάν ξεκαθάρισε στη βουλή και στην πλατεία ότι δεν θα υπάρχουν αλλαγές στην εξωτερική πολιτική. Από την πλευρά τους, Ρωσία, Ευρωπαϊκή Ένωση και Αμερική έκαναν σαφές ότι όποια πολιτική αλλαγή στην Αρμενία πρέπει να γίνει αποκλειστικά μέσα στο συνταγματικό πλαίσιο και ότι είναι έτοιμοι να συνεργαστούν με όποια εκλεγμένη από το κοινοβούλιο κυβέρνηση.

Τέλος. Κανείς δεν αμφιβάλλει ότι η παρατεταμένη πολιτική αναστάτωση και αβεβαιότητα σε μια χώρα, όπως η Αρμενία, δεν είναι καλός οιωνός. Περικυκλωμένη από δύση και ανατολή και με ανοιχτό το μέτωπο του Αρτσάχ, η πολιτική –αλλά και κοινωνική- σταθερότητα είναι η μόνη εγγύηση για να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε απειλή. Γι' αυτό, επιβάλλονται άμεση συνταγματική λύση στο πολιτικό αδιέξοδο και καθαρές κοινοβουλευτικές εκλογές στο άμεσο μέλλον. Μένει ο πολιτικός κόσμος να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και να βάλει τη σωτηρία της πατρίδας -και του λαού της- πάνω από οποιοδήποτε μικροπολιτικό και προσωπικό συμφέρον. Μάθημα για όλους πρέπει να γίνει όχι ο Μάρτιος του 2008 αλλά ο Μάιος του 1918.